

Będzie praca w szkole, ale na podstawie Kodeksu pracy.

Od września połowa rocznika sześciolatków trafi obowiązkowo do szkoły. Rząd wraz z posłami koalicji wymyśla kolejne rozwiązania, które pozwolą zaniepokojonym rodzicom uwierzyć, że wysłanie wcześniej dziecka do pierwszej klasy jest dobrym pomysłem. Dlatego chce m.in. zwiększyć liczbę nauczycieli, którzy będą dodatkowym wsparciem dla tych uczących. Mają być oni zatrudniani na podstawie kodeksu pracy, a nie Karty nauczyciela. Dzięki temu koszty ich pracy będą niższe.

Lepsza opieka

W ostatnich dwóch latach liczba nauczycieli spadła o kilka tysięcy. To efekt niżu demograficznego. Resort edukacji szacuje jednak, że po wprowadzeniu obowiązkowej szkoły dla sześciolatków liczba etatów w szkołach znów wzrośnie – nawet o 17 tys.

Znaczna część tej grupy nie znajdzie jednak zatrudnienia na podstawie Karty nauczyciela. Zgodnie z projektem nowelizacji ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) zgłoszonym przez posłów PO zamierza się odstąpić od generalnej zasady, że w samorządowych szkołach można zatrudniać nauczycieli wyłącznie na podstawie karty.

Zgodnie z projektem dyrektorzy w celu wsparcia osób prowadzących zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze lub świetlicowe będą mogli zatrudniać nauczycieli na podstawie kodeksu pracy. Mają mieć oni wykształcenie na takim samym poziomie jak ci, którzy prowadzą zajęcia.

Związkowcy przestrzegają, że na analogicznych zasadach mogą być także zatrudniani nauczyciele specjaliści, w tym pedagodzy, logopedzi, a także szkolni psychologowie. Obecnie w szkołach pracuje ok. 70 tys. osób z takimi kompetencjami.

– Będzie podobnie jak z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, w których 10 lat temu wprowadzono obowiązek zatrudniania wychowawców wyłącznie na podstawie kodeksu pracy. Efekt jest taki, że od stycznia tego roku w tych placówkach pracują tylko takie osoby – przekonuje Krzysztof Baszczyński, wiceprezes Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Według niego nowelizacja doprowadzi do tego, że tylko nauczyciele pracujący przy tablicy będą zatrudnieni na podstawie karty, a do pozostałych będzie miał zastosowanie kodeks.

Zmiany popierają zaś dyrektorzy szkół. – Takie rozwiązanie już dawno powinno być wprowadzone. W innych krajach tylko nauczyciele tablicowi korzystają ze specjalnych przywilejów, a pozostali są traktowani na równi z innymi pracownikami placówki – mówi Marek Pleśniar, prezes Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kadry Kierowniczej Oświaty.

Zmiana zatrudnienia

Znowelizowane przepisy mają być uchwalona najpóźniej w maju. W efekcie samorządy będą mogły po wakacjach zatrudniać nauczycieli wspomagających. Z kolei dyrektorzy szkół do końca kwietnia muszą przygotować arkusze organizacyjne. Zawierają one plan pracy na nowy rok szkolny, w tym liczbę oddziałów i etatów nauczycielskich. Samorządowcy często na spotkaniach z dyrektorami dają im wskazówki, jakie oszczędności mają poczynić i ile maksymalnie stanowisk ma być w kolejnym roku szkolnym. Dyrektorzy muszą się do nich zastosować, bo od tego zależy, czy wójt lub prezydent miasta zatwierdzi im do końca maja arkusze organizacyjne.

– Z pewnością samorządy będą dążyć do tego, aby wszyscy nauczyciele pracujący w świetlicy oraz ci, którzy nie prowadzą zajęć, byli zatrudniani po wakacjach na podstawie kodeksu pracy – uważa Krystyna Mikołajczuk-Bohowicz, wójt gminy Repki (woj. mazowieckie). – Takie rozwiązania funkcjonują w niepublicznych placówkach wobec wszystkich nauczycieli, więc nie widzę przeszkód, aby w samorządowych przynajmniej część z nich przeszła na kodeks pracy – dodaje.

Związkowcy zwracają uwagę na nierówności, jakie mogą się z tym wiązać.

– Może się okazać, że w świetlicy o tej samej porze będą pracowali nauczyciel zatrudniony na podstawie karty i na mocy kodeksu. Ten drugi będzie przebywał tam dłużej i za niższe wynagrodzenie, a przecież takie różnicowanie jest niezgodne z przepisami – mówi Krzysztof Baszczyński.

– Nauczyciele, którzy będą zatrudniani w świetlicy, mają takie same kwalifikacje, jak ci z karty. Dlatego trudno będzie przyjmować nowych na mniej korzystnych warunkach od tych, którzy już obecnie tam pracują – wtóruje mu Jerzy Kazimierz Sochacki, wójt gminy Szczawin Kościelny (woj. mazowieckie).

Wojciech Ziętkowski, burmistrz Środy Wielkopolskiej, uważa, że samorządy będą wypowiadać umowy nauczycielom zatrudnionym w świetlicy i proponować im przejście na kodeks pracy, dzięki czemu zachowają swoje etaty. – Wtedy będzie można dodatkowo zatrudniać nowych pedagogów do pracy świetlicowej na takich samych warunkach – wskazuje.

Samorządowcy uważają, że na zwiększenie liczby nauczycieli potrzebne będą dodatkowe środki. – Jeśli nie wzrośnie subwencja na ten cel, to gminy poza świetlicami nie będą tworzyć nowych etatów, bo nie mają takiego obowiązku – podkreśla Jerzy Kazimierz Sochacki.

Poselski projekt wskazuje jako źródło finansowania subwencją oświatową i środki UE. Nie przewiduje jednak zwiększenia wydatków z budżetu na ten cel.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych już dziś rządzi kodeks pracy

Etap legislacyjny

W przyszłym tygodniu odbędzie się w Sejmie II czytanie projektu

Praca w samorządowych szkołach

Osoby pracujące na podstawie Karty nauczyciela mają gwarancję stałego wynagrodzenia i zatrudnienia, a także wiele przywilejów. Pedagodzy, którzy mają być zatrudniani w szkołach do pomocy na podstawie kodeksu pracy, mają zagwarantowaną tylko minimalną pensję

Świadczenia przysługujące nauczycielowi zatrudnionemu na podstawie karty

- ❖ wynagrodzenie zasadnicze
- ❖ dodatek za wysługę lat
- ❖ dodatek motywacyjny
- ❖ dodatek funkcyjny
- ❖ dodatek wiejski
- ❖ dodatek mieszkaniowy
- ❖ dodatek za warunki pracy
- ❖ wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw
- ❖ jednorazowy dodatek uzupełniający
- ❖ trzynastka
- ❖ nagroda jubileuszowa
- ❖ nagrody

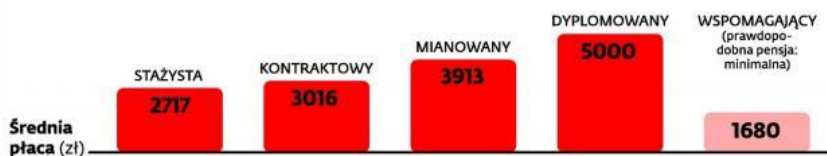
Zatrudnienie i czas pracy nauczycieli

NA PODSTAWIE KARTY

- ❖ 18 godzin tygodniowo zajęć plus godziny karciane (w zależności od typu szkoły od 1 do 2 godzin tygodniowo)
- ❖ tygodniowy czas pracy może maksymalnie wynosić do 40 godzin (w tym mieści się szkolenie, sprawdzanie w domu kartkówek, przygotowanie się do zajęć oraz ich prowadzenie)
- ❖ blisko 60 dni płatnego wolnego od zajęć w trakcie roku
- ❖ możliwość skorzystania z płatnego urlopu dla poratowania zdrowia (łączy wymiar wynosi maksymalnie trzy lata)
- ❖ ok. 80 proc. nauczycieli jest mianowanych i są chronieni przed zwolnieniem

NA PODSTAWIE KODEKSU PRACY

- ❖ najczęściej pracują 40 godzin tygodniowo
- ❖ obowiązuje ich ośmiogodzinny dzień pracy
- ❖ mogą być zatrudniani na umowach o pracę na czas określony (od września do czerwca)
- ❖ umowa może zostać rozwiązana za dwutygodniowym wypowiedzeniem

Zródło: MEN

39,5 MLD ZŁ

subwencji oświatowej otrzymały gminy w 2014 r.

642 TYS.

nauczycieli pracuje w szkołach

4,6 MLN

uczniów rozpoczęło naukę w szkole we wrześniu 2013 r.

25

maksymalna liczba uczniów, którymi będzie mógł się opiekować nauczyciel w klasach I–III i w świetlicach